

Елиа — Дөрөвдүгээр дугаар

Боолчлол

Jeff Pippenger

2023-10-01

Елиагийн гэрчлэл нь түүний үгээр эс бол гурван жил хагасын турш бороо орохгүй гэдгийг тэр тунхагласнаар эхэлдэг.

Гилеадын оршин суугчдын нэг болох тишбит Елиа Ахабт хандан, “Миний зогсдог Израилийн Бурхан ЭЗЭН амьд буйгаар тангараглая, миний үгээр бус бол энэ жилүүдэд шүүдэр ч, бороо ч орохгүй” гэв. Хаадын дээд 17:1.

Тэр гурван жил хагас нь 538 оноос 1798 он хүртэлх Тиатирын түүхийг төлөөлдөг. 1798 онд, ган гачгийн үеийн төгсгөлд, Елиа Ахабыг Кармел уруу дууддаг. Эхний тэнгэрэлчийн мэдээ 1844 оны 10 дугаар сарын 22-нд Бурханы шүүлтийн цагийг тунхагласан. Эхний тэнгэрэлчийн мэдээ нь бүх Израилийг Кармел уруу цуглуулахыг Ахабт тушаасан тушаал байв.

Ахаб Елиаг үзээд түүнд, Чи Израилийг үймүүлэгч мөн үү? хэмээн хэлэв. Тэр хариуд нь, Би Израилийг үймүүлээгүй; харин чи болон эцгийн чинь гэр бүл ЭЗЭНий тушаалуудыг орхиж, чи Баалуудыг дагасан учраас Израилийг үймүүлсэн юм. Тиймээс одоо хүн илгээж, бүх Израилийг Кармел ууланд над уруу цуглуул; мөн Иезебелийн ширээнээс хооллодог Баалын дөрвөн зуун тавин эш үзүүлэгчийг, төглүүдийн дөрвөн зуун эш үзүүлэгчтэй хамт цуглуул гэжээ. Тэгээд Ахаб Израилийн бүх хөвгүүд уруу хүн илгээж, эш үзүүлэгчдийг Кармел ууланд цуглуулав. Елиа бүх ард түмэнд ирж, —Та нар хэдий хүртэл хоёр өөр бодлын хооронд эргэлзэн ганхах вэ? Хэрэв ЭЗЭН Бурхан мөн бол Түүнийг дага; харин Баал мөн бол түүнийг дага гэж хэлэв. Гэтэл ард түмэн түүнд нэг ч үг хариулсангүй. Хаадын дээд 18:17–21.

Илиагийн цаг үед бүх Израиль Кармелд цугларсан бөгөөд энэ нь эргээд Илчлэлт номын гуравдугаар бүлгийн гурван сүм хамтдаа цугларсан Уильям Миллерийн түүхийг төлөөлж байв. Эхэндээ Иезебелийн хавчлагаас зугтан 538 онд цөл рүү дүрвэсэн, Тиатирагийн сүмээр төлөөлөгдсөн тэр сүм, Уильям Миллерээр төлөөлөгдөх Илиагийн мэдээтэй нүүр тулан учрах ёстой үеийнхэн болон цөлөөс гарч ирсэн юм. Тэгээд газрын араатан амаа нээж, түүн рүү арван хоёр зуун жаран жилийн турш илгээгдсэн хавчлагын үерийг залгисан юм.

Газар нь тэр эмэгтэйд тусалж, газар амаа нээн, луугийн амнаасаа гаргасан үерийг залгив. Илчлэлт 12:16.

Зөгнөлд “үндэстэн ярих” гэдэг нь түүний хууль тогтоох ба шүүх эрх мэдлийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг хэлдэг бөгөөд 1789 онд Америкийн Нэгдсэн Улс Америкийн Нэгдсэн Улсын Үндсэн хууль хэмээх тэнгэрлэг баримт бичгийг тогтоосноор Европын хаад болон тэрслүү Католик сүмийн аль алиных нь хавчлагаас хамгаалалт үзүүлэхэд шаардлагатай эрх, эрх чөлөөг хамгаалсан юм.

“Үндэстэн дуугарах нь түүний хууль тогтоох болон шүүх эрх мэдлийн байгууллагуудын үйл ажиллагаа мөн.” Агуу Тэмцэл, 443.

1789 онд, Библийн эш үзүүлгийн зургаа дахь хаант улсын хувьд Америкийн Нэгдсэн Улсын эш үзүүлэгт өгөгдсөн үүрэг эхлэхийн яг өмнөхөн, тэр Хурга мэт ярьж байсан боловч, ням гарагийн хуулийн үед луу мэт ярих болно.

Тэгээд би газраас гарч ирж буй өөр нэгэн араатныг харав; тэр хурга мэт хоёр эвэртэй бөгөөд луу мэт ярьж байв. Илчлэлт 13:11.

Газрын араатны эхлэл ба төгсгөл нь түүний ярьснаар тэмдэглэгддэг. 1798 онд Ахаб бүх Израилийг Кармел ууланд дуудсан бөгөөд тэнд Елиа, харж буй хүмүүст Еврейчүүдийн Бурхан уу, эсвэл Иезебелийн бурхан уу — жинхэнэ Бурхан нь хэн болохыг нотлох сорилтыг тавих гэж байв. Иезебелд Баалын дөрвөн зуун тавин эш үзүүлэгч, мөн төгөлийн дөрвөн зуун эш үзүүлэгч байв. Хуурамч бурхан Баал нь эрэгтэй шүтээн, харин хуурамч бурхан Аштартот нь эмэгтэй шүтээн байлаа.

Хуурамч эш үзүүлэгчдийн тэр хоёр ангилал нь сүм ба төрийн нэгдлийг төлөөлдөг. Учир нь эш үзүүлэгт эрэгтэй хүн ба эмэгтэй хүн хамт дүрслэгдэхэд, эмэгтэй нь сүмийг, эрэгтэй нь төрийг төлөөлдөг. Елиа эмэгтэй, эрэгтэй хуурамч шүтээнүүдээр, мөн Ахаб ба Иезабелийн гэрлэлтээр дүрслэгдсэн сүм ба төрийн ариун бус нэгдэлтэй тулгарахдаа найман зуун тавин хүний эсрэг ганцаараа байсан юм. Ахаб ба Иезабелийн сүм ба төрийн дүрслэл нь Бүгд найрамдах үзлийн эврийн завхралыг, харин Баал ба Аштарт нь Протестант эврийн завхралыг төлөөлдөг.

Энэ асуудал нь Илчлэлт номын хоёрдугаар бүлэгт Тиатираар төлөөлөгдсөн завхарсан шашны эсрэг Елиагийн эсэргүүцэл байв. Елиа нь протестантыг төлөөлж байсан, учир нь протестантын цорын ганц тодорхойлолт нь Ромын эсрэг эсэргүүцэл илэрхийлэгч хүн юм. Елиагийн эсэргүүцэл нь завхарсан төр ба завхарсан сүмийн ариун бус холбоогоор хэрэгждэг сүм ба төрийн нэгдлийн эсрэг эсэргүүцлийг төлөөлдөг.

Гэвч би чиний эсрэг хэдэн зүйлтэй байна. Учир нь чи өөрийгөө эш үзүүлэгч эмэгтэй хэмээн нэрлэдэг Иезебел хэмээх тэр эмэгтэйд Миний зарц нарт сургаж, садар самуун үйлдэхэд болон шүтээнүүдэд өргөсөн зүйлийг идэхэд мэхлэн уруу татахыг тэвчин зөвшөөрч байна. Би түүнд өөрийнх нь садар самуунаас гэмших хугацаа өгсөн боловч тэр гэмшсэнгүй. Харагтун, Би түүнийг орон дээр нь хаяж, түүнтэй хамт завхайрагчдыг ч бас агуу их гай зовлонд оруулна. Тэд өөрсдийн үйлсээсээ гэмшихгүй бол тийнхүү болно. Илчлэлт 2:20–22.

Идэх нь таны хүлээн авдаг мэдээг төлөөлдөг бөгөөд шүтээнүүдэд өргөгдсөн зүйлд оролцон идэх тухай мэдээ нь жигшүүрт шүтээн шүтлэгийн жинхэнэ бэлгэдэл болох Католик шашны сургаалуудыг илэрхийлдэг. Харанхуй зууны үед Бурханы ард түмэн Католик шашны харь шашны олон сургаалыг, ялангуяа нар шүтлэгийг, хүлээн зөвшөөрөхөд хүрсэн байв.

Садар самуун нь хууль бус харилцаа бөгөөд эш үзүүлэгийн утгаар Үндсэн хуулийн хориглодог зүйлийн жинхэнэ мөн чанарыг, өөрөөр хэлбэл сүм ба төрийн нэгдлийг

төлөөлдөг. Ахаб Иезебелтэй хууль бус харилцаанд байсан. Учир нь Израилийн хааны хувьд тэрээр харь үндэстэн гүнжтэй гэрлэх ёсгүй байв. Есүс Иохан Баптистыг Елиа мөн гэж тодорхойлсон бөгөөд Иохан ч мөн адил өөрийн ахын эхнэр Иродиатай гэрлэснийх нь төлөө Херодыг зэмлэн, тэрхүү ариун бус харилцаатай нүүр тулсан юм.

Учир нь Херод дүү Филиппийнхээ эхнэр Херодиасын улмаас Иоханыг барьж, хүлж, шоронд хорьсон байв. Учир нь Иохан түүнд, “Түүнийг авах нь чамд хууль ёсны биш” гэж хэлсэн ажээ. Матай 14:3, 4.

Елиа Ахаб ба Иезебелтэй тулгарсан нь Иохан Херод ба Херодиастай тулгарсны урьдчилсан дүрслэл байсан. Учир нь эдгээр хоёр харилцаа хоёулаа сүм ба төрийн хууль бус холбоог төлөөлж байв. Эдгээр нь хамтдаа паптай (Иезебел ба Херодиас), Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагыг төлөөлөх арван хаадтай (Ахаб ба Херод), мөн хуурамч эш үзүүлэгчийг төлөөлөх Америкийн Нэгдсэн Улстай (Кармелын хуурамч эш үзүүлэгчид ба Херодиасын охин Саломе) тулгардаг нэг зуун дөчин дөрвөн мянгын Елиагийн мэдээг төлөөлдөг.

Кармел дээрх эш үзүүлэгийн нөхцөл байдалд сүм ба төрийг тусгаарлах зарчмыг хуульчилсан Америкийн Нэгдсэн Улсын Үндсэн хуулийг Елиа хамгаалсан явдал багтана.

Ахаб Елиаг хараад түүнд — Израилийг үймүүлэгч нь чи мөн үү? гэж хэлэв. Тэр хариуд нь — Израилийг үймүүлсэн нь би биш, харин ЭЗЭНий тушаалуудыг орхиж, чи Баалуудад дагасан учир чи болон эцгийн чинь гэр бүл мөн гэж хэлэв. Хаадын дээд 18:17, 18.

Үндсэн хууль нь Бүгд найрамдах үзэл ба Протестантизмын хоёр эвэр бие биеэсээ үргэлж тусдаа байхыг тогтоосон. Харин Илчлэлд, Америкийн Нэгдсэн Улс эцэстээ луу мэт ярих үедээ тийнхүү үйлдэх нь Америкийн Нэгдсэн Улсын урвасан сүмүүд хяналтыг гартаа авч, урвасан төр засагтай нэгдэх үед болно гэж тодорхойлдог.

“Харин ‘араатны дүр’ гэж юу вэ? мөн энэ нь хэрхэн бүрэлдэх ёстой вэ? Тэрхүү дүрийг хоёр эвэрт араатан бүтээдэг бөгөөд энэ нь араатанд зориулсан дүр юм. Түүнчлэн үүнийг араатны дүр гэж нэрлэдэг. Тэгвэл уг дүр ямар шинжтэй болох, мөн хэрхэн бүрэлдэх ёстойг мэдэхийн тулд бид араатан өөрөө, өөрөөр хэлбэл папын засаглалын шинж чанаруудыг судлах ёстой.

“Эртний сүм сайн мэдээний энгийн байдлаас няцаж, харь үндэстний зан үйл ба ёс заншлыг хүлээн авснаар завхарч, Бурханы Сүнс ба хүчийг алдсан; мөн ард олны мөс чанарыг захирахын тулд иргэний эрх мэдлийн дэмжлэгийг эрэлхийлсэн. Үүний үр дүнд папын засаг бий болсон бөгөөд энэ нь төрийн эрх мэдлийг хянадаг, мөн түүнийг өөрийн зорилгыг урагшлуулахад, ялангуяа ‘тэрс үзлийг’ шийтгэхэд ашигладаг сүм байв. Америкийн Нэгдсэн Улс араатны дүрийг байгуулахын тулд шашны эрх мэдэл иргэний засгийг тийнхүү хянах ёстой бөгөөд ингэснээр төрийн эрх мэдэл мөн сүмийн өөрийн зорилгыг хэрэгжүүлэхэд ашиглагдах болно.” Агуу тэмцэл, 443.

Кармел уулан дээрх Елиа нь Миллерчүүдийн ажлыг төлөөлж байсан бөгөөд Миллерчүүд нь Католик шашны нөлөөнөөс саяхан гарч ирсэн боловч эхний тэнгэрэлчийн гэрлийг

няцааснаараа Ром уруу буцан очихыг сонгосон хүмүүсээс ялгаатайгаар жинхэнэ эш үзүүлэгч хэмээн тогтоогдсон юм. Ийнхүү 1844 оны хавар хоёр дахь тэнгэрэлчийн мэдээ нь Протестант урсгалуудыг Вавилоны охид хэмээн, харин Миллерчүүдийг жинхэнэ Протестант эвэр хэмээн тодорхойлоход оршиж байв.

Бурхан эртний Израилийг Египетийн боолчлолоос гарган, Улаан тэнгисийн усаар дамжуулахдаа тэнгэрлэг маннаг сорих сорилоор эхэлсэн шатлан өрнөх шалгалтын үйл явцыг эхлүүлсэн.

“Өнгөрсөн үеүүдийн хуримтлагдсан гэрэл бидний дээр тусаж байна. Израилийн мартамхай байдлын тухай тэмдэглэл биднийг гэгээрүүлэхийн тулд хадгалагдан үлдсэн билээ. Энэ үед Бурхан бүх үндэстэн, овог төрөл, хэлтнээс Өөртөө нэгэн ардыг цуглуулахын тулд мутраа сунгасан байна. Тэрээр адвентийн хөдөлгөөнд Өөрийн өвийн төлөө үйлдсэн нь, Израильчуудыг Египетээс удирдан гаргахдаа үйлдсэнтэй адил байв. 1844 оны агуу урам хугаралд Түүний ардын итгэл нь Улаан тэнгист байсан еврейчүүдийнхтэй адил шалгагдсан юм.” Testimonies, volume 8, 115, 116.

1844 оны 10 дугаар сарын 22-ны урам хугаралт нь тэнгэрийн ариун сүмийн талаарх ойлголтод хүргэсэн бөгөөд тэр нь эртний Израилийн хувьд маннагийн шалгалт арван шалгалтын нэгэн цувралын эхнийх болсон шиг, Амралтын өдрийн шалгалтыг дэвшүүлсэн юм.

“1847 онд, Мэйн мужийн Топшамд ах дүүс Амралтын өдөр цугларсан байх үед Эзэн надад дараах үзэгдлийг өгсөн.

“Бид залбирлын ер бусын нэгэн сүнсийг мэдэрсэн. Тэгээд биднийг залбирч байхад Ариун Сүнс бидэн дээр буусан. Бид маш их баяр хөөртэй байсан. Удалгүй би газар дэлхийн юмсаас тасран, Бурханы алдар суугийн үзэгдэлд бүрхэгдэв. Би нэгэн тэнгэрэлч над руу түргэн нисэн ирэхийг харсан. Тэр намайг даруй газар дэлхийгээс Ариун Хот руу авч явсан. Хотод би нэгэн сүмийг харсан бөгөөд түүн дотор орлоо. Би эхний хөшигт хүрэхээсээ өмнө нэгэн хаалгаар нэвтэрсэн. Энэ хөшиг өргөгдсөн байсан бөгөөд би ариун газарт орсон. Энд би утлагын тахилын ширээ, долоон дэнлүүтэй дэнлүүний суурь, мөн үзүүлэх талх тавигдсан ширээг харсан. Ариун газрын алдар сууг үзсэний дараа Есүс хоёр дахь хөшгийг өргөж, би ариунаас ариун газарт орсон.”

“Хамгийн ариун газарт би нэгэн гэрээний авдрыг үзэв; түүний дээд тал болон хажуу талууд нь хамгийн цэвэр алтаар бүрэгдсэн байлаа. Авдрын хоёр үзүүр бүрд далавчаа түүний дээгүүр дэлгэсэн үзэсгэлэнт нэгэн херуб байв. Тэдний нүүрс бие бие рүүгээ хандсан бөгөөд доош ширтэж байлаа. Тэнгэрэлчүүдийн хооронд алтан утлагын сав байв. Авдрын дээгүүр, тэнгэрэлчүүдийн зогсож байсан тэр газарт, Бурхан оршдог сэнтий мэт харагдах үлэмж тод алдар байлаа. Есүс авдрын дэргэд зогсож байсан бөгөөд гэгээнтнүүдийн залбирал Түүн уруу дээш өгсөхөд, утлагын саван дахь утлага уугиж, Тэр тэдний залбирлыг утлагын утаатай хамт Эцэгтээ өргөн барьдаг байв. Авдрын дотор маннатай алтан сав, нахиа гаргасан Аароны таяг, мөн ном мэт хавсран эвхэгддэг чулуун хавтангууд байлаа. Есүс тэдгээрийг нээхэд, би Бурханы хуруугаар тэдэн дээр Арван Тушаал бичигдсэн байгааг үзэв. Нэгэн хавтан дээр дөрөв, нөгөө дээр нь зургаа байлаа.

Эхний хавтан дээрх дөрөв нь бусад зургаагаасаа илүү тод гэрэлтэж байв. Харин дөрөв дэх нь, амралтын өдрийн тушаал, тэд бүгдээс дээгүүр гэрэлтэж байлаа; учир нь амралтын өдөр Бурханы ариун нэрийг хүндэтгэн сахигдахаар тусгаарлагдсан байв. Ариун Амралтын өдөр сүр жавхлантай харагдаж байлаа—түүний эргэн тойронд алдрын гэрэл цацарч байв. Би амралтын өдрийн тушаал загалмайд хадагдаагүйг үзэв. Хэрэв тэгсэн бол, бусад есөн тушаал ч мөн тэгсэн байх байсан; тэгвэл бид дөрөв дэхийг зөрчихийн адил тэдгээрийг бүгдийг нь зөрчих эрх чөлөөтэй байх байсан. Бурхан Амралтын өдрийг өөрчлөөгүйг би үзэв, учир нь Тэр хэзээ ч өөрчлөгддөггүй. Харин пап долоо дахь өдрөөс долоо хоногийн эхний өдөр рүү үүнийг өөрчилсөн; учир нь тэр цаг хугацаа ба хуулиудыг өөрчлөх ёстой байсан.” Эртний Бичвэрүүд, 32.

1798 онд Протестантууд Харанхуйн үеэс гарч, Даниелын номын лац тайлагдах үед, Библийн эш үзүүлгийн зургаа дахь хаант улс болох Илчлэлт номын арван гуравдугаар бүлгийн хоёр эвэрт газрын араатан эш үзүүлгийн түүхэн дэх аяллаа эхлүүлэв. Протестантизм нь Ариун Библи хэмээх ариун баримт бичиг дээр үндэслэн байгуулагдсан бөгөөд Бүгд найрамдах үзэл нь Үндсэн хууль хэмээх ариун баримт бичиг дээр үндэслэн байгуулагдсан юм. Бурхан Өөрийн цөл дэх чуулганыг Харанхуйн үеэс гарган авчирсан боловч, эртний Израиль Египетийн боолчлолын үед байсантай адил Амралтын өдрийн тушаал мартагдсан байв. Израиль Синайд хууль өгөх үйл явдал руу замнахдаа Улаан тэнгисийг гаталсанчлан, орчин үеийн Израиль 1844 оны 10 дугаар сарын 22-ныг зорин Атлантын далайг гаталсан бөгөөд тэнд хууль дахин нэгэнтээ илчлэгдэх байлаа. Эзэн Өөрийн хуулийн хадгаламжлагч, Өөрийн эш үзүүлгийн илчлэлүүдийн хадгаламжлагч, мөн Протестантизмын нөмрөгийг үүрэх ард түмнийг дахин босгон байгуулж байсан юм. Эртний Израильд Түүний хуулийн хадгаламжлагч байх ажлынх нь бэлгэдэл болгон Арван тушаалын хоёр чулуун хавтан өгөгдсөн бол, орчин үеийн Израильд Түүний эш үзүүлгийн Үгийн хадгаламжлагч байх ажлынх нь бэлгэдэл болгон Хабаккукийн хоёр хавтан өгөгджээ.

Орчин үеийн Израиль дэлхийд гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээг тунхаглахдаа хоёр хос хоёр хавтанг хоёуланг нь авч явах ёстой байсан бөгөөд энэ нь протестантизмын нөмрөгийг үүрэгчдийн тунхагладаг мэдээ юм. Харанхуйн үеэс гарч ирсэн протестантизм нь Улаан тэнгисээр гарч өнгөрөх үедээ байсан эртний Израилийн адил тэр үед бүрэн бус байв. Протестантизм Библи, зөвхөн Библи гэсэн уриаг хүлээн зөвшөөрч байсан боловч Ромын католицизмын харь шашны сургаалуудыг (шүтээнүүдэд өргөсөн зүйлсийг) олон зууны туршид хүртсэнээр Бурханы Үгийн талаарх ойлголт нь бүрэн бус байлаа. Бурхан жинхэнэ протестант хүн Бурханы Үгийг бүхлээр нь төлөөлөхөөр, өөрөөр хэлбэл Бурханы ард түмний ажлыг болон Бурханы зан чанарыг хоёуланг нь илэрхийлдэг “хууль ба эш үзүүлэгчид” хэмээн бэлгэдэгдсэн хоёр хос хоёр хавтангаар илэрхийлэгдэх тэр бүхнийг төлөөлөхөөр тогтоосон байв. Эхний тэнгэрэлчийн ажлын зорилго нь Түүний хуулийн ч, Түүний эш үзүүллэгийн Үгийн ч хадгалагч байх жинхэнэ протестант ард түмнийг бий болгох явдал байв.

“Бурхан эртний Израилийг дуудсанчлан, энэ цаг үед Өөрийн сүмийг газар дэлхийд гэрэл болон зогсохоор дуудсан билээ. Тэрээр үнэний хүчирхэг цавчуураар, эхний, хоёр дахь, гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээнүүдээр тэднийг сүмүүдээс болон ертөнцөөс салгаж,

Өөртөө ариун дотно ойртолтод авчирсан юм. Тэрээр тэднийг Өөрийн хуулийн хадгалуулагчид болгож, энэ цаг үеийн эш үзүүллийн агуу үнэнүүдийг тэдэнд даатгасан. Эртний Израильд даатгагдсан ариун мэргэн үгсийн адил, эдгээр нь дэлхий дахинд дамжуулагдах ёстой ариун итгэл даалгавар мөн. Илчлэлт 14-ийн гурван тэнгэрэлч нь Бурханы мэдээнүүдийн гэрлийг хүлээн авч, газар дэлхийн өнцөг булан бүрд анхааруулгыг тунхаглахаар Түүний элч төлөөлөгчид болон урагшлан гардаг хүмүүсийг төлөөлдөг.” Testimonies, volume 5, 455.

Хоёр хос хавтангийн хадгаламжлагчид хэмээн тодорхойлогдсон хүмүүсийн тунхаглах ёстой сэрэмжлүүлэг нь Католицизмын тэмдгийг хүлээн авахаас эсэргүүцэн анхааруулсан мэдээ юм. Тэрхүү эсэргүүцэл нь Ахаб ба Иезебелийн хууль бус холбооны эсрэг бөгөөд Кармел уулан дээр Елиагаар төлөөлөгдөн илэрхийлэгдсэн юм. Синаи ууланд хоёр чулуун хавтан өгөгдсөн явдал нь 1842-оос 1849 оны түүхэн үед Хабаккукийн хоёр даавуун хавтан өгөгдсөнийг бэлгэдэн дүрсэлсэн байв. Хабаккукийн хоёр хавтан нь Бурхан ба Түүний Протестант ард түмний хоорондын гэрээний харилцааны бэлгэдэл юм. Тэдгээр хавтанг няцаах нь эртний Израиль Бурханы хуулийг няцаасантай адил байх болно.

Миллеритүүд Хамгийн Ариун Газарт орж, амралтын өдрийн гэрлийг хүлээн авсан боловч шалгалтын үйл явц хараахан дуусаагүй байв. Үүний зэрэгцээ Бүгд Найрамдах үзлийн эвэр мөн яг тэрхүү ижил түүхэн замналыг туулж байлаа. Мөн хоёр эвэр хоёулаа хамтынхаа урагшлалын явцад 1863 онд нэгэн чухал үе шатанд хүрэх байв.

Миллерийн Елиагийн мэдээ нь Протестант эврийг тогтоон байгуулах зориудын зорилготой, үе шаттай цэвэршүүлэлтийн үйл явцыг төрүүлсэн бөгөөд яг тэрхүү ижил түүхийн үед Бүгд Найрамдах эвэр ч мөн улс төрийн хөгжлийн үе шаттай үйл явцад оролцож байв. Хоёр эвэр хоёулаа нэгэн газрын араатан дээр байдаг тул тэд газрын араатны бүхэл түүхийн туршид нэгдмэлээр хамт урагшлах ёстой.

Газрын араатны Бүгд найрамдах эвэрний эш үзүүлэгийн эхний шинж нь 1789 онд Үндсэн хуулийг хүчин төгөлдөр болгон тунхагласан үйлдэл байв. 1798 онд (Даниелын номын лац тайлагдсан төгсгөлийн үед) газрын араатан Библийн эш үзүүлэгийн зургаа дахь хаанчлалын хувиар анх удаа ярих ёстой байлаа. 1798 он нь Библийн эш үзүүлэлэг дэх зургаа дахь хаанчлал болох Америкийн Нэгдсэн Улсын эхлэл байсан бөгөөд 1798 онд газрын араатны түүхийн эхэнд болсон тэрхүү яриа нь зургаа дахь хаанчлалын хамгийн сүүлд ярих үеийг төлөөлөн илэрхийлэх бөгөөд тэр цаг нь луугийн дуу хоолой хэмээн дүрслэгддэг. 1798 онд Америкийн Нэгдсэн Улсад Бүгд найрамдах эвэрний баталсан хуулиудыг авч үзэхдээ, Америкийн Нэгдсэн Улс луу мэт ярьж, Ням гаргийн хуультай уялдан батлагдах хуулиудын хэв шинжийг тэндээс харах ёстой. Дараах дөрвөн хуулийг авч үзэхдээ, 1798 онд батлагдсан тэр дөрвөн хуульд Альфа ба Омегагийн эш үзүүлэгийн тамга тэмдэг байна уу гэж өөрөөсөө асуу.

1798 онд Америкийн Нэгдсэн Улс Харь иргэд ба үймээн самууны тухай хуулиуд хэмээн алдаршсан хэд хэдэн чухал хуулийг батлав. Эдгээр нь Холбооны намын хяналтанд байсан Конгрессоос баталж, Америкийн Нэгдсэн Улсын хоёр дахь ерөнхийлөгч бөгөөд Жорж Вашингтоны өмнөх дэд ерөнхийлөгч байсан Ерөнхийлөгч Жон Адамсын гарын үсгээр

хүчин төгөлдөр болсон дөрвөн хуулийн цогц байв.

Иргэншүүлэх тухай хууль: Энэхүү хууль нь цагаачид АНУ-ын иргэн болохын тулд оршин суух шаардлагатай хугацааг 5 жилээс 14 жил болгон сунгасан. Энэ нь голчлон сүүлийн үед ирсэн цагаачдын нөлөөг хязгаарлахад чиглэсэн бөгөөд тэд олонтаа сөрөг хүчин болох Ардчилсан-Бүгд Найрамдахчууд намтай нэг байр суурьтай байдаг байв.

Гадаадын найз нөхдийн тухай хууль: Энэхүү хууль нь энх цагийн үед Америкийн Нэгдсэн Улсын аюулгүй байдалд заналхийлэл учруулж байна гэж үзсэн иргэн бус этгээдүүдийг ерөнхийлөгч албадан гаргах эрхийг олгосон. Энэ нь ерөнхийлөгчид өөрийн үзэмжээр аюултай гэж тооцсон аливаа иргэн бус этгээдийг саатуулж, албадан гаргах боломжийг олгосон.

Харь дайсны тухай хууль: Энэ хууль нь АНУ-тай дайтаж буй улс орнуудын иргэдийг баривчлах, хязгаарлах, албадан гаргахыг зааж байв. Энэ нь 1790-ээд оны сүүл үеийн түгшүүртэй уур амьсгалын үед урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ болгон батлагдсан юм.

Үймээн самууны тухай хууль: Энэ нь Гадаадын иргэд ба Үймээн самууны хуулиудын дундаас хамгийн их маргаан дагуулсан нь юм. Энэ хууль нь засгийн газар буюу түүний албан тушаалтнуудын эсрэг тэднийг гүтгэн доромжлох, эсвэл нэр хүндийг нь гутаах зорилгоор “худал, шуугиан тарьсан, хорлонтой” бичвэр нийтлэхийг эрүүгийн гэмт хэрэг болгосон. Шүүмжлэгчид үүнийг үг хэлэх эрх чөлөө болон хэвлэлийн эрх чөлөөнд чиглэсэн шууд халдлага хэмээн үзсэн.

“Гадаадынхан ба үймээн самууны тухай хуулиуд” маш их маргаан дагуулсан бөгөөд эдгээр нь Үндсэн хуулиар баталгаажсан суурь эрхүүдийг зөрчиж, өөрсдийн улс төрийн намыг онилсон гэж үзэж байсан Ардчилсан-Бүгд Найрамдахчуудын хүчтэй эсэргүүцэлтэй тулгарсан. Тэд эдгээр хуулийг үг хэлэх болон хэвлэлийн эрх чөлөөг хамгаалдаг Нэгдүгээр нэмэлт өөрчлөлтийг зөрчсөн халдлага гэж маргаж байв. Эцэст нь, эдгээр хуулиуд 1800 оны сонгуульд тодорхой үүрэг гүйцэтгэж, тэр үед Томас Жефферсон болон Ардчилсан-Бүгд Найрамдахчууд ерөнхийлөгчийн алба болон Конгресст ялалт байгуулснаар Үймээн самууны тухай хууль хүчингүй болоход хүргэсэн.

Ардчилсан-Бүгд Найрамдах нам эдгээр хуулийг Үндсэн хуулиар баталгаажсан суурь эрхүүдийг зөрчсөн гэж үзэж байсан бөгөөд мөн эдгээр хууль нь эсрэг улс төрийн намыг онилсон гэж итгэж байв. Эдгээр хуулийг хүчингүй болгосон эсэх, эсвэл хожим хугацаа нь дууссан эсэх нь огт хамаагүй; Альфа ба Омега төгсгөлийг эхлэлээр нь дүрслэн харуулдаг. Эдгээр хууль батлагдан, өөрөөр хэлбэл хууль болгон “ярьсан” тэрхүү түүхэн үед Холбооны намыг Ардчилсан-Бүгд Найрамдахчууд хэмээх нам эсэргүүцэж байлаа. Ардчилсан-Бүгд Найрамдах намын хувьсал эцэстээ Бүгд Найрамдах намыг бий болгодог. Боолчлолын эсрэг байр суурин дээр үндсэндээ нэгдэн бүрэлдсэн улс төрийн нам.

Түүхчид 1863 оныг иргэний дайны яг төв цэг хэмээн тодорхойлдог бөгөөд тэрхүү дайн нь боолчлолын асуудал дээр үндэслэсэн байв. 1863 он нь мөн Протестант эврийн шинэ туг баригчдын хувьд нэгэн тэмдэглэгээний цаг болсон бөгөөд тэд тэр үед тэнгэрэлчүүдээс

Миллерт өгөгдсөн анхны цаг хугацааны эш үзүүлэгийг (Левит хорин зургаад буй “долоон удаа”-гийн эш үзүүлэгийг) няцаасан юм. “Долоон удаа”-гийн эш үзүүлэг Левитийн өмнөх бүлэгт тогтоогдсон боолчлолын хуулиудад үндэслэсэн байдаг нь ердөө л энгийн нэгэн давхцал байж болох уу? “Долоон удаа”-гаар тодорхойлогдсон “хараал” нь, хэрэв хорин тавдугаар бүлгийн гэрээний хуулиудыг зөрчих аваас, Израиль түүхээ төгсгөхдөө Улаан тэнгисийн дэргэд аяллаа эхлэхдээ чөлөөлөгдөн гарсан тэр боолчлол руугаа буцан орно гэсэн амлалт байсан юм.

1798 оноос 1863 он хүртэл Ардчилсан-Бүгд Найрамдах нам хэмээх улс төрийн нам цуврал цэвэршүүлэлтүүд буюу сэгсрэлтүүдийг туулсан. 1798 оноос эхлэн, ялангуяа 1840 оны 8 дугаар сарын 11-нээс 1863 он хүртэл Миллерит хөдөлгөөн ч мөн цуврал цэвэршүүлэлтүүд болон сэгсрэлтүүдийг туулсан.

АНУ-ын эхэн үеийн улс төрийн намуудын нэг байсан Ардчилсан-Бүгд Найрамдах Нам нь өнөөгийн хэлбэрээр оршин буй орчин үеийн Бүгд Найрамдах Нам болон шууд хувирч хөгжөөгүй юм. Харин цаг хугацааны явцад тэр нь олон удаагийн өөрчлөлт, хуваагдлыг туулж, эцэстээ Бүгд Найрамдах Нам үүсэхээс өмнө хэд хэдэн өөр улс төрийн нам бүрэлдэн бий болоход хүргэсэн юм.

Томас Жефферсон, Жеймс Мэдисон нартай олонтаа холбогддог Ардчилсан-Бүгд Найрамдах Нам нь Холбооны Намд хариу болгон 18-р зууны сүүл үед байгуулагдсан. Ардчилсан-Бүгд Найрамдахчууд Үндсэн хуулийг хатуу тайлбарлахыг, муж улсуудын эрхийг, мөн хөдөө аж ахуйн ашиг сонирхлыг дэмждэг байв.

Гэвч 1820-иод он гэхэд Ардчилсан-Бүгд Найрамдах нам бүс нутгийн болон үзэл суртлын шугамаар хагаралд орж эхлэв. Гол хуваагдал нь Жеймс Монрогийн ерөнхийлөгчийн үед хүчтэй сөрөг хүчний дутагдалтай байсан Сайхан мэдрэмжийн эрин үед (1817–1825) тохиов. Улс төрийн энэхүү тайван тогтуун үе нь Ардчилсан-Бүгд Найрамдах намын доройтолд хувь нэмэр оруулсан юм. Эцэст нь тус нам хэд хэдэн жигүүрт хуваагдаж, дараах улс төрийн бүлгүүд болон хувьсан хөгжжээ:

Ардчилсан нам: 1829 онд долоо дахь ерөнхийлөгч болсон Эндрю Жексоны дагалдагчид Ардчилсан намыг байгуулсан. Жексоны чиглэлийн ардчилагчид гүйцэтгэх засаглалыг хүчтэй байлгах, баруун тийш нутаг дэвсгэрээ тэлэх, мөн цагаан арьст эрчүүдийн сонгох эрхийг илүү өргөжүүлэхийг дэмжиж байв.

Үндэсний Бүгд Найрамдах Нам: Энэхүү нам нь Эндрю Жексоны ерөнхийлөгчийн албан тушаал хаших үеийн бодлогын хариу урвал болон үүсэж, хожим нь Жексоныг эсэргүүцэгч бусад бүлэглэлүүдтэй нэгдэн Вигийн Нам болсон. Үндэсний Бүгд Найрамдахчууд ерөнхийдөө хүчирхэг холбооны засгийн газар болон эдийн засгийн хөгжлийг илүүтэй дэмждэг байв.

Масоны эсэргүүцэгч нам: Энэ нь 1820-иод онд, нууцлаг Масоны ахан дүүсийн нөлөөний талаар үүссэн түгшүүрт хариу болгон голчлон бий болсон, богино хугацаанд оршин тогтносон улс төрийн нам байв. Энэ нам өмнөх Ардчилсан-Бүгд Найрамдах намын зарим

гишүүдийг өөртөө нэгтгэсэн.

Виг нам: 1830-аад онд байгуулагдсан Вигүүдийн бүрэлдэхүүнд хуучин Үндэсний Бүгд Найрамдахчууд, Анти-Масонууд болон бусад сөрөг хүчний бүлгүүд багтаж байв. Тэд Жексоны чиглэлийн бодлогыг эсэргүүцдэг, холбооны засгийн газрын хүчирхэг байдлыг дэмждэг, мөн аж үйлдвэр, эдийн засгийн хөгжлийг урагшлуулахыг эрхэмлэдгээрээ тодорхойлогдож байлаа.

Орчин үеийн Бүгд Найрамдах Нам нь 1850-иад онд боолчлолын асуудлаарх бүс нутгуудын хооронд өсөн нэмэгдэж байсан хурцадмал байдалд шууд хариу болгон байгуулагдсан юм. Тус нам нь хуучин Вигүүд, боолчлолын эсрэг Ардчилсан намынхан, Free Soilers, мөн боолчлолыг шинэ нутаг дэвсгэрүүдэд тэлэхийг эсэргүүцэж байсан бусад хүмүүсийг өөртөө нэгтгэсэн. Бүгд Найрамдах намын ерөнхийлөгчид нэр дэвшсэн анхны хүн Жон С. Фремонт 1856 оны сонгуульд өрсөлдсөн бөгөөд тус намын анхны ялалт байгуулсан нэр дэвшигч Абрахам Линкольн 1860 онд сонгогдсон. Иймээс Бүгд Найрамдах Нам нь Ардчилсан-Бүгд Найрамдах уламжлалаас тусдаа байдлаар үүсэж, Америкийн улс төрийн түүхэнд өөрийн гэсэн онцгой замналыг туулсан юм.

1860 он гэхэд Бүгд Найрамдах нам анхны ерөнхийлөгчөө сонгов. Энэ нь боолчлолыг эсэргүүцдэг улс төрийн намуудын эвсэл дээр үндэслэж байсан юм. 1863 онд Чөлөөлөх тунхаглал боолчлолыг “хэлж” оршин тогтнохоо болгуулсан. 1863 онд тэр үед Бүгд Найрамдах намаар төлөөлөгдөж байсан Бүгд Найрамдах эвэр боолчлолыг “хэлж” оршин тогтнохоо болгуулсан бол, Протестант эвэр хөдөлгөөн байхаа больж, Долоо дахь өдрийн Адвентист сүм болсон юм. Миллеритүүдийн хөдөлгөөн 1863 оны тавдугаар сард хууль ёсоор болон албан ёсоор төгсгөл болсон бөгөөд тэр жилд Мосегийн тангараг, өөрөөр хэлбэл боолчлолын эш үзүүлэлэг няцаагдсан юм. Сонсох чихтэй нэгэн нь сонсогтун.

Энэ мөчид эш үзүүлэгч Даниелын нэрлэснээр “Мосегийн тангараг”-ийн тухай товч тойм өгүүлэх нь мэдээлэлтэй байж мэдэх юм.

Тийм ээ, бүх Израиль Таны хуульд халдаж, Таны дуу хоолойг дуулгавартай дагахгүй байхын тулд түүнээс няцан одсон билээ; тиймийн тул Бурханы зарц Мосегийн хуульд бичигдсэн хараал болон тангараг бидний дээр асгарсан юм, учир нь бид Түүний эсрэг нүгэл үйлдсэн билээ. Даниел 9:11.

Бурханы Үгийг судалж байхдаа Габриел болон бусад тэнгэрэлчүүдээр удирдуулсан Уильям Миллер эхлээд Левит хорин зургаад буй “долоон үе”-д хөтлөгдөн очсон. Библийг судлахдаа Эхлэл номоос эхэлсэн тул тэрээр Даниелын наймдугаар бүлэг, арван дөрөвдүгээр эшлэл дэх хоёр мянга гурван зуун жилийн тухайд хүрэхээсээ нэлээд өмнө Левит номд хүрсэн нь Миллерийн гэрчлэл юм. Тэр зөвхөн Библи болон Крудений эш таталтын толь бичгийг ашигласан.

Крудений конкорданс нь үүнээс хойш Хаан Жеймсийн Библийн англи хэлэнд орчуулагдсан еврей буюу грек үгсэд ямар ч эшлэлийг агуулдаггүй. Миллер судалж байсан тухайн хэсгийн “утга холбоо”-г авч үзэн, нэг үг буюу Судрын хэсгийг ойлгохдоо түүгээрээ удирдуулдаг

байв. “Долоон цаг”-ийн талаарх түүний ойлголтын тухайд, Левит номын хорин зургаадугаар бүлэг дэх “долоон цаг”-ийн утга холбоо нь хорин тавдугаар бүлэг мөн болохыг харахад маш энгийн юм.

Хорин тавдугаар бүлэгт газрын амралт, Ойн баяр болон боолчлолын дүрмүүдийг өгүүлдэг. Хорин тавдугаар бүлгийн дүрмүүд нь дагавал ерөөл авчирч, зөрчвөл “хараал” авчирдаг “Бурханы зарц Мосегийн хууль”-ийн нэг хэсэг мөн. Хорин зургаадугаар бүлэгт “долоо дахин” гэх хараал нь хоёр мянга таван зуун хорин жилтэй тэнцэх бөгөөд газрын амралтын дүрэм болон боолчлолын зарчмуудын илэрхий нөхцөл байдлын дунд тавигдсан байдаг. Хорин зургаадугаар бүлэгт тэрхүү шийтгэлийг “Миний гэрээний маргаан” гэж нэрлэсэн байдаг.

Тэгвэл Би ч мөн та нарын эсрэг сөрөн явж, та нарын нүглийн төлөө та нарыг дахин долоо дахин шийтгэнэ. Мөн Би Өөрийн гэрээний маргааны өшөөг авах илдийг та нарын дээр авчирна; та нар хотуудынхаа дотор цугларах үед Би та нарын дунд тахал илгээнэ; мөн та нар дайсны гарт тушаагдана. Левит 26:24, 25.

Энд буй нөхцөлд Бурханы “зарга” үүсгэж буй “гэрээ” нь хорин тавдугаар бүлэгт урьд нь иш татагдсан тэр гэрээ мөн юм. Долоон удаагийн шийтгэл нь Бурханы “гэрээний” “зарга” хэмээн нэрлэгддэг бөгөөд түүнд холбогдсон “хараал” нь Израиль “дайснуудынхаа гарт тушаагдах” явдал юм. Дайснуудын нутагт нэгэнт очмогц, (Даниелын адил) Израиль дайснуудынхаа боол болох байв.

Мосе Левит хорин зургаадугаар бүлгийг тэмдэглэн бичиж байх үед эртний Израиль саяхан Египетийн боолчлолоос чөлөөлөгдсөн байсан бөгөөд хорин тавдугаар бүлэгт дүрслэгдсэн боолчлолын зарчмууд нь ерөөл эсвэл хараалын аль нэгийг авчрах ёстой байв. Эртний Израиль Юбилейн дүрмүүдийг хэзээ ч хэрэгжүүлээгүй бөгөөд эцэст нь хойд ба өмнөд хаант улсууд хоёулаа, Даниелын “Мосегийн хараал” хэмээн нэрлэснийг биелүүлэн, “долоон удаа” тараагдан бутарсан юм.

Египет дэх тэдний боолчлолоор эхэлсэн Бурхан ба Израилийн хоорондох гэрээний харилцаа Ассири ба Вавилонд боолчлогдсоноор төгссөн юм. Хойд хаант улсын эсрэгх “долоон цаг” 1798 онд дууссан бөгөөд өмнөд хаант улсын эсрэгх “долоон цаг” 1844 онд дууссан. Долоон цагийн эдгээр хоёр хугацааны эхлэл нь Исаиа номын долоодугаар бүлэгт тэмдэглэгдсэн байдаг бөгөөд тэнд Исаиа МЭӨ 742 онд Иудагийн хаан Ахазад тунхагласан жаран таван жилийн эш үзүүлэлт бий.

Учир нь Сирийн тэргүүн нь Дамаск, Дамаскийн тэргүүн нь Резин мөн; жаран таван жилийн дотор Ефраим бут цохигдон, ард түмэн байхаа болино. Ефраимын тэргүүн нь Самари, Самарийн тэргүүн нь Ремалиагийн хүү мөн. Хэрэв та нар итгэхгүй бол, үнэхээр та нар тогтоогдохгүй. Исаиа 7:8, 9.

Исаиа эш үзүүлэлт 742 МЭӨ онд тунхаглагдсан цагаас хойш жаран таван жилийн “дотор” хойд хаант улс бутран сарнихыг тодорхойлсон байв. Арван есөн жилийн дараа, 723 МЭӨ онд, Израилийн хойд хаант улс Ассирийн хаанд боолчлогдон аваачигдсан бөгөөд дөчин

зургаан жилийн дараа, 677 МЭӨ онд, Вавилоны хаан Иудагийн өмнөд хаант улсыг боолчлон аваачив. Жаран таван жилийн эш үзүүллэг түүхэн зургаан тэмдэглэлт цэгийг бий болгодог. Эхнийх нь, 742 МЭӨ он бөгөөд тэр үед энэхүү зөгнөл тунхаглагдсан. Арван есөн жилийн дараа, 723 МЭӨ онд, хойд хаант улс Ассиричуудад боолчлогдон аваачигдсан. Дөчин зургаан жилийн дараа, 677 МЭӨ онд, өмнөд хаант улс Вавилончуудад боолчлогдон аваачигдсан. Дараа нь 723 МЭӨ онд эхэлсэн эхний хоёр мянга таван зуун хорин жил 1798 онд төгссөн. Улмаар 677 МЭӨ онд эхэлсэн хоёр мянга таван зуун хорин жил 1844 онд дууссан. 1844 оноос эхлэн, бүхэл эш үзүүллэгийн бүтцийг гүйцээхийн тулд энэхүү зөгнөл арван есөн жилээр сунан 1863 он хүрсэн; учир нь Альфа ба Омега эш үзүүллэгийн бүтцийг эхлүүлэхдээ арван есөн жилийг тэмдэглэсэн тул, түүний төгсгөлд хүрэхэд мөн арван есөн жил байх ёстой байв.

Эртний Израиль Египетийн боолчлолоос аврагдсан боловч дуулгаваргүй байдлын улмаас хойд ба өмнөд хаант улсууд хоёулаа дахин боолчлолд шилжсэн юм. Эш үзүүллэгүүд нь эртний бодит Израилийн эш үзүүллэгийн түүхээс орчин үеийн сүнслэг Израиль руу даван өргөжиж, ингэхдээ бүх эш үзүүллэгийн тэмдэгт үе шатуудын гол сэдэв нь боолчлол мөн болохыг харуулдаг.

Исаиа 7 дахь эш үзүүллэгийг хойд ба өмнөдийн хооронд иргэний дайн ойртон ирж буй нь тодорхойлогдож байсан МЭӨ 742 онд Исаиа эш үзүүлэгч хорон муу хаан Ахазад тунхагласан юм. Ахазын өмнөд хаант улс нь эртний Израилийн шууд утгаараа алдар суут газар байв. 1798 онд Библийн эш үзүүллэг дэх сүнслэг алдар суут газар Библийн эш үзүүллэгийн зургаа дахь хаант улсын хувиар ноёрхож эхэлсэн. Шууд утгаараа алдар суут газрын эсрэг байсан долоон цаг 1844 онд төгсөхөд, Ахаз хааны үеийн түүхэн дэхтэй адил, иргэний дайн ойртон ирж байв. 1844 он гэхэд улс төрийн намууд задарч бутран, эвсэл холбоо байгуулж байсан үймээн самуун бараг бүрэн намжин, улс төрийн үзэл хандлагын хоёр анги болж тогтсон байлаа. Боолчлолын асуудлын хувьд Ардчилсан нам боолчлолыг дэмжигч, Бүгд Найрамдах нам боолчлолын эсрэг байв. 1798 оноос 1860 онд иргэний дайн эхлэх хүртэл улс төрийн намуудын хоёр анги бүрэлдэх үйл явц тогтон гүйцсэн байлаа.

Ахаз нь бодит утгаараа алдар суут газрыг төлөөлсөн бөгөөд тийнхүү сүнслэг алдар суут газрын хэв шинж болсон юм. Ахазын түүх нь МЭӨ 742 онд эш үзүүллэг тунхаглагдсан эш үзүүллэгийн түүхийг хэв шинжлэн үзүүлдэг бөгөөд иймээс эш үзүүллэг төгссөн түүхийг ч мөн хэв шинжлэн үзүүлдэг. Эхний түүхэнд арван овгоос бүрдсэн хойд хаант улс, өмнөдийн хоёр овгийн Бурханаар тогтоогдсон засаглалыг эсэргүүцэн, нөгөө хоёр овгоос салан одсон байв. Хойд зүгийн арван овог Сири улстай холбоо байгуулсан нь, өмнөд холбоотон бүлэглэл ба Сириэр бэлгэдэн дүрслэгдсэн нэгэн хүчний хоорондох холбоог хэв шинжлэн үзүүлдэг.

Энэхүү товч хураангуй нь Левит хорин зургаад буй “долоон үе” нь гэрээний амлалт бөгөөд дуулгавартай байдалд ерөөл, харин дуулгаваргүй байдалд боолчлолын “хараал”-ыг тогтоон илэрхийлдэг гэдгийг тодорхойлж байна. Хойд ба өмнөд хаант улсууд боолчлолоос чөлөөлөгдсөн нэг үндэстэн болон хамтдаа эхэлсэн боловч, эцэстээ тус тусынхаа төгсгөлд дахин боолчлолд тушаагдахаар болсон юм.

Боолчлолын тухай тэдгээр эш үзүүлэгийн төгсгөл дэх жаран таван жил нь, сүнслэг Израиль сүнслэг алдарт нутагт, хойд зүгийн өмнөд зүгийн эсрэг иргэний дайны яг гол төвд байх үед дууссан юм. Тэрхүү иргэний дайны дайсагнагч тал нь, эсрэг талын хаант улсад байрлаж байсан Бурханаар тогтоогдсон засгийн газраас салж, холбоо байгуулсан нэгэн хаант улс байв.

1798 оноос эхлэн иргэний дайн хүртэл Бүгд найрамдах үзлийн эвэр боолчлолын асуудлын хоёр талыг төлөөлөх улс төрийн хоёр ангиллын эсрэгцэгчдийг бий болгосон үйл явцад орсон юм. Боолчлолын практикийг үргэлжлүүлэхийг эрмэлзсэн боолчлолыг дэмжигч эсрэгцэгчид тэмцэлд ялагдсан юм.

1798 оноос Иргэний дайны үе хүртэл Протестантизмын эвэр нь боолчлолын асуудлын хоёр талыг төлөөлөх шашны хоёр төрлийн эсэргүүцэгчдийг бий болгосон нэгэн үйл явцаар дамжин өнгөрөв. Боолчлолын тухай эш үзүүлгийн анхны ойлголтыг хэвээр үргэлжлүүлэхийг эрмэлзсэн боолчлолыг дэмжигч эсэргүүцэгчид тэр тэмцэлд ялагдсан.

1863 онд Бүгд Найрамдах үзлийн эвэр боолчлолын ёсыг няцаан зайлуулахад амжилт олсон юм.

1863 онд Протестантизмын эвэр боолчлолын тухай зөгнөлийг няцаахдаа амжилт олжээ.

Ингэснээр тэд өөрсдийн цаг үеийн Елиа болох Миллерийн ажлыг няцаасан юм. Ингэснээр тэд мөн өөрсдийн цаг үеийн тулгын чулуу болсон “Мосегийн тангараг”-ийг няцаасан. Тийнхүү Мосе ба Елиа няцаагдсан боловч, зөвхөн 2001 оны 9 дүгээр сарын 11-нд дахин эргэн ирэхийн тулд байв.

Альфа ба Омега, гайхамшигт хэл шинжээч, Өөрийгөө Палмони хэмээн—Гайхамшигт Тоологч—тунхагласан Тэрээр “Мосегийн тангараг”-ийн цаг хугацааны эш үзүүлэгийн туршид Өөрийн бурханлаг гарын үсгийг тэмдэглэн үлдээсэн билээ. Хэрэв та нар итгэхгүй бол, гарцаагүй тогтохгүй.